

JAARPROGRAMMA 2012 SARO

INHOUD

I.	SITUERING	1
II.	SARO EN STRATEGISCHE ADVISERING	2
	WERKVELD 1: HET STRATEGISCH LANGETERMIJN BELEIDSPLAN RUIMTE VLAANDEREN	2
	WERKVELD 2: HERDENKEN EN VEREENVOUDIGEN VAN HET INSTRUMENTARIUM	2
	WERKVELD 3: STRATEGISCHE ADVISERING RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN	3
	WERKVELD 4: ONROEREND ERFGOED	3
III.	SARO ALS FORUM VOOR MAATSCHAPPELIJK OVERLEG	4
IV.	BIJLAGE 1: VERKENNING TAAKSTELLING SARO	5

I. SITUERING

Voorliggende nota geeft invulling aan het jaarprogramma van de SARO voor 2012. Artikel 18 van het kaderdecreet SAR bepaalt dat een strategische adviesraad een werkprogramma vaststelt, in overleg met de Vlaamse Regering.^{1 2} De Memorie van toelichting verduidelijkt dat dit werkprogramma regelmatig - bij voorkeur jaarlijks - wordt vastgesteld.

Het werkprogramma omvat (volgens de memorie van toelichting) minimaal:

- een overzicht van de werkzaamheden die tijdens het komende werkjaar verwacht worden (met inbegrip van een inhoudelijke situering en omschrijving), waarbij zowel diepgaande adviezen, die een uitgebreide tijdsinvestering of inzet van personeel en middelen vergen, als minder diepgaande en korter lopende adviezen, worden vermeld,
- een planning in de tijd van de advieswerkzaamheden,
- de samenstelling van eventuele werkcommissies.

Het huishoudelijk reglement van de SARO (artikel 33, §1) bepaalt dat het bureau een ontwerp van werkplan voorstelt aan de raad, zoals bepaald in artikel 18 van het kaderdecreet. Artikel 40 van het huishoudelijk reglement van de SARO stelt verder: *'De raad moet steeds zijn goedkeuring hechten aan het werkprogramma. Deze bevoegdheden kunnen niet worden gedelegeerd'*.

Voor de opmaak van het jaarprogramma van de SARO voor 2012 werd onder meer uitgegaan van de decretale opdrachten van de SARO (zie bijlage 1) en van de verkenning van de beleidsnota's en beleidsbrieven (beleidsnota ruimtelijke ordening 2009-2014, beleidsnota onroerend erfgoed 2009-2014, beleidsbrief ruimtelijke ordening 2012 en beleidsbrief onroerend erfgoed 2012). Bij de vastlegging van het jaarprogramma werd tevens bewaakt om vooral te focussen op elementen van strategisch belang. De raad werkt tevens verder op de recente ontwikkelingen waarbij de Vlaamse Regering de strategische adviesraden vroeger en intensiever bij de beleidsuitvoering wenst te betrekken.

¹ Decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden.

² Het decreet SARO en de MVT bevatten geen verdere toelichting over het jaarprogramma.

Het jaarprogramma werd goedgekeurd op de raadszitting van de SARO van 22 februari 2012. De raad houdt zich enige flexibiliteit voor bij de verdere uitvoering van het jaarprogramma. Onderwerpen kunnen worden toegevoegd of geschrapt wanneer zich nieuwe adviesvragen of opportuniteiten voordoen.

Missie SARO: SARO brengt advies uit over strategische beleidsvraagstukken en de hoofdlijnen van het beleid. De raad draagt op die wijze bij tot het vormen van de beleidsvisie en een interpretatie van maatschappelijke ontwikkelingen. Hij gaat zowel beleidsgericht en reactief te werk, als proactief en anticiperend. Bovendien kan de strategische adviesraad dienen als klankbord voor de politieke verantwoordelijken, voor de toetsing van onuitgewerkte ideeën.³

Leeswijzer: Hierna wordt verder ingegaan op het jaarprogramma. Deel II focust op de strategische advisering. Deel III gaat verder in op de rol van SARO als forum voor maatschappelijk overleg.

II. SARO EN STRATEGISCHE ADVISERING

WERKVELD 1: HET STRATEGISCH LANGETERMIJN BELEIDSPLAN RUIMTE VLAANDEREN

- 1.1. De beleidsnota ruimtelijke ordening kondigt de opmaak aan van een nieuw strategisch ruimtelijk beleidsplan. De beleidsbrief ruimtelijke ordening 2012 stelt dat een Groenboek zal worden gefinaliseerd tegen eind 2011 (en een Witboek tegen eind 2013). Dit zal gebeuren uitgaande van een participatief proces. De SARO, de middenveldorganisaties en de andere actoren worden uitgedaagd om actief mee te denken over en te schrijven aan het Groenboek. SARO zal om advies worden gevraagd over het groenboek beleidsplan ruimte Vlaanderen, vermoedelijk tegen maart-april 2012. Hierbij zal tevens aandacht gaan naar de nood aan een vernieuwd instrumentarium (studie instrumentarium, welke vorm moet het BRV krijgen, wat is de aard van de inhoud, juridische draagwijdte) en de relatie met het territoriaal cohesiebeleid (met als prioriteiten voor Vlaanderen klimaatverandering en verstedelijkte regio's).
- 1.2. Afstemming van het beleidsplan ruimte en het Vlaams woonbeleidsplan.
- 1.3. Afstemming het beleidsplan ruimte en het Mobiliteitsplan Vlaanderen.
- 1.4. De beleidsbrief ruimtelijke ordening 2012 kondigt de opmaak aan van het eerste grond- en pandenbeleidsplan voor Vlaanderen. Een ontwerp van dit plan zou begin 2012 voor advies voorgelegd worden aan SARO, SERV, Woonraad en Minaraad.
- 1.5. De beleidsbrief ruimtelijke ordening 2012 kondigt de opmaak aan van een ruimtelijk kader voor meerdere vormen van hernieuwbare energie.
- 1.6. SARO zal in 2012 tevens advies uitbrengen over de beleidsbrief ruimtelijke ordening 2013.

WERKVELD 2: HERDENKEN EN VEREENVOUDIGEN VAN HET INSTRUMENTARIUM

- 2.1. De beleidsbrief ruimtelijke ordening 2012 stelt dat er verder werk wordt gemaakt van het implementeren van de visienota 'versnellen van investeringsprojecten'. Een routeplanner met 'drietrapsraket' had in het najaar 2011 moeten leiden tot een eerste concept van kaderdecreet.
- 2.2. Tevens wordt verder gewerkt aan de unieke omgevingsvergunning. In het voorjaar zal SARO

³ Nota Vlaamse Regering. Beter Bestuurlijk Beleid – principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden. VR/2006/1703/DOC 0242 bis

om advies worden gevraagd over de conceptnota omgevingsvergunning. Op basis van de conceptnota zal een omgevingsvergunningsdecreet worden uitgewerkt.

- 2.3. De beleidsbrief stelt tevens dat wordt gestart met een interne evaluatie van de planschade- en planbatenregeling en van de subsidiekanalen in het beleidsdomein van de ruimtelijke ordening (o.a. opmaak structuurplannen, strategische projecten).
- 2.4. Verder wordt werk gemaakt van de quick wins (planologische attesten, werken van algemeen belang die zonder planningsinitiatief kunnen worden vergund). SARO ontving eind januari een adviesvraag omtrent het besluit handelingen algemeen belang.
- 2.5. Structureel inbedden van monitoring en beleidsevaluatie in het ruimtelijke ordeningsbeleid.
- 2.6. Decreet ruimtelijke economie.

WERKVELD 3: STRATEGISCHE ADVISERING RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

3.1. Met de recente wijzigingen aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening werd de procedure voor opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen aangepast om strategische advisering in een zo vroeg mogelijk stadium te garanderen. Dit vormt voor de SARO een nieuwe adviestaak. SARO zal in 2012 specifiek aandacht besteden aan het volwaardig invullen van deze adviestaak (o.a. opstarten van een specifieke werkgroep ter voorbereiding van deze adviezen). Voor de eerste helft van 2012 zou het gaan om volgende dossiers:

- ontwerp RUP N8 Ieper-Veurne
- ontwerp RUP Siezegemkouter Aalst
- ontwerp RUP Golf Sint-Gillis-Waas
- ontwerp RUP Oostelijke tangent Sint-Niklaas
- ontwerp RUP ENA Tervant
- ontwerp RUP Zeehavengebied Antwerpen
- ontwerp RUP Golf Knokke
- ontwerp RUP Afbakening regionaalstedelijk gebied Leuven
- ontwerp RUP Afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk.

Daarnaast bekijkt SARO de mogelijkheid tot advisering van enkele RUP's van strategisch belang waarvoor de plenaire vergadering reeds doorging (voor 26 december 2011) maar waarover de Vlaamse Regering nog geen beslissing voor voorlopige vaststelling heeft genomen.

3.2. In 2012 zal SARO tevens om advies worden gevraagd over het provinciaal ruimtelijk structuurplan West-Vlaanderen. De plenaire vergadering is voorzien begin maart 2012.

WERKVELD 4: ONROEREND ERFGOED

4.1. De beleidsbrief onroerend erfgoed 2012 kondigt aan dat voor het einde van 2011 een herwerkte versie van het ontwerp van onroerenderfgoeddecreet voor een tweede principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd wordt. SARO heeft in 2011 advies gegeven over het ontwerpdecreet maar zal de verdere ontwikkeling omtrent het OE-decreet blijven opvolgen. In 2012 zal de bevoegde minister werk maken van het uitvoeringsbesluit bij het onroerenderfgoeddecreet. Het is onduidelijk in hoeverre de SARO hieromtrent om advies zal gevraagd worden. Over de aspecten die van strategisch belang zijn, wenst SARO alvast te adviseren; eventueel op eigen initiatief.

4.2. Een belangrijk aandachtspunt omtrent onroerend erfgoed betreft het financieringsaspect. Op 16 december 2012 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota "Nieuw

erfgoedinstrumentarium: het erfgoedinvesteringsfonds de 'Vlaamse Erfgoedkluis' en alternatieve erfgoedfinanciering van erfgoed" goed. SARO werd hierover niet om advies gevraagd, maar zal op eigen initiatief in de eerste helft van 2012 hierover een advies verlenen.

4.3. SARO zal in zijn adviezen de samenhang en afstemming tussen onroerend erfgoed en ruimtelijke ordening aan bod laten komen.

4.4. SARO zal in 2012 tevens advies uitbrengen over de beleidsbrief ruimtelijke ordening 2013.

III. SARO ALS FORUM VOOR MAATSCHAPPELIJK OVERLEG

Voorgaande paragraaf geeft een overzicht van de adviezen. Daarnaast is het echter belangrijk om binnen SARO aandacht te hebben voor de verdere uitbouw van SARO als maatschappelijk adviesorgaan en de positionering van de SARO binnen het adviesradenlandschap.

Interne processen:

- Verdere verbreding van het bureau.
- Versterking van interne werkgroepprocessen. In functie van de vier werkvelden worden volgende vier werkgroepen opgericht:
 - a. werkgroep beleidsplan ruimte voorzitter: Filiep Loosveldt
 - b. werkgroep instrumentarium voorzitter: Mark Cromheecke
 - c. werkgroep RUP's voorzitter: Karel Vanackere
 - d. werkgroep onroerend erfgoed voorzitter: Karel Dendooven
- Uitbouw van een extranet voor de raadsleden.
- Verder uitbouw van het secretariaat, vorming en opleiding.

Externe processen:

- Versterking externe communicatie: huisstijl (o.a. logo), uitbouw website, nieuwsbrief, perswerking, jaarverslag.
- Expliciteren van de rol en de plaats van de SARO binnen het breder maatschappelijk debat, en als forum voor overleg.
- Aandacht voor afstemming andere overlegstructuren (o.a. KCML) en andere strategische adviesraden in Vlaanderen (o.a. SERV, MORA, Minaraad, Vlaamse Woonraad) en elders (VROM-raad, CRAT).
- Uitwerking protocol dat de samenwerking vastlegt met de beleidsraad.
- Overleg met de commissie ruimtelijke ordening van het Vlaams Parlement.

IV. BIJLAGE 1: VERKENNING TAAKSTELLING SARO

Het SARO-decreet (artikel 3) stelt dat de SARO de opdracht heeft tot het uitbrengen van advies (uit eigen beweging of op verzoek) over:⁴

- de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed,
- voorontwerpen van decreet met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed (verplichte adviesvraag),
- voorstellen van decreet,
- ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, (die de Vlaamse Regering beschouwt als basisuitvoeringsbesluiten inzake RO en OE en die daarom van strategisch belang zijn) met uitzondering van de ontwerpen van besluit inzake de individuele beschermingsdossiers met betrekking tot onroerend erfgoed (verplichte adviesvraag),
- ontwerpen van samenwerkingsakkoord van strategisch belang met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed die de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest wil sluiten met de staat, met andere gemeenschappen of gewesten of in internationaal verband (verplichte adviesvraag),
- beleidsvoornemens, beleidsplannen en in voorbereiding zijnde regelgeving op het niveau van de Europese Unie, alsook over in voorbereiding zijnde internationale verdragen (deze taak staat in kaderdecreet maar niet in decreet SARO),
- bijdragen tot het vormen van een beleidsvisie over de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed,
- de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed volgen en interpreteren,
- reflecties leveren over de bij het Vlaams Parlement ingediende beleidsnota's inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening legt volgende adviesvraagplichten voor de SARO vast:

- Artikel 2.1.3, §2: “De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van het ruimtelijk structuurplan voorlopig vast na advies van de strategische adviesraad”.
- Artikel 2.1.3, §7: “De strategische adviesraad, de SERV en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen kunnen eveneens, binnen de termijnregeling, vermeld in het eerste lid, een standpunt uitbrengen over het ontwerp van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen”.
- Artikel 2.1.5, §3: “De regels voor de opmaak van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen zijn eveneens van toepassing op de herziening ervan”.
- Artikel 2.2.6, §1: “De Vlaamse Regering vraagt over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan advies aan de strategische adviesraad”.
- Artikel 6.1.4 §2: “De Vlaamse Regering stelt het handavingsplan vast op grond van: 1° een ontwerpplan, opgemaakt door de gewestelijke administratie, belast met het toezicht

⁴ Decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed. (B.S. 07.06.2006).

en de handhaving inzake ruimtelijke ordening, na overleg met relevante handhavingsinstanties; 2° de adviezen van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid, de strategische adviesraad en de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten over het ontwerpplan”.

Het decreet Grond- en Pandenbeleid legt volgende adviesvraagplicht voor de SARO vast:

- Artikel 2.2.2: “§ 1. Het grond- en pandenbeleidsplan wordt vastgesteld na advies van 1° de strategische adviesraad ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, 2° de Vlaamse Woonraad, 3° de SERV en 4° de Minaraad”.

Het Mobiliteitsdecreet formuleert de adviesvraagplicht aan de SARO over het Mobiliteitsplan:

- Artikel 13, §2: “De Vlaamse Regering legt het ontwerp van Mobiliteitsplan Vlaanderen bij de aanvang van het openbaar onderzoek voor aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en aan de SARO, die binnen de termijn, vermeld in § 1, eerste lid, hun advies bezorgen aan de MORA”.

Het decreet Oppervlaktedelfstoffen legt volgende bepaling inzake de SARO vast:

- Artikel 3, §4bis van het besluit van 26 maart 2004 betreffende de uitvoering van het decreet oppervlaktedelfstoffen “§ 4bis. Na verwerking van het advies van de ambtelijke stuurgroep wordt het voorontwerp toegankelijk gemaakt via het internet en wordt het door de afdeling, bevoegd voor natuurlijke rijkdommen gedurende zestig kalenderdagen ter inzage gelegd. ... Tevens wordt het voorontwerp op dat moment ter informatie overgemaakt aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en aan de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.”